

Státní okresní archiv Domažlice se sídlem v Horšovském Týně

---

223101010

---

## Inventář

Archivní pomůcka č. 579

NAD č. 1681

Značka archivního souboru: AO Zámělíč

# **Archiv obce Zámělíč**

**1917-1944**

Zpracoval: Mgr. Lucie Kokaislová

Horšovský Týn 2024

|                                                                                    |    |
|------------------------------------------------------------------------------------|----|
| I. Dějiny původce archivního souboru                                               | 3  |
| Gemeindeamt Klein Semlovitz (Zámělíč, Poběžovice,<br>Domažlice, Česko : 1850-1945) | 3  |
| II. Dějiny archivního souboru                                                      | 8  |
| III. Archivní charakteristika archivního souboru                                   | 8  |
| IV. Tematický popis a obsah archivního souboru                                     | 9  |
| V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení<br>archivní pomůcky          | 9  |
| Příloha: Seznam použitých zkratk                                                   | 10 |
| Jednotky popisu                                                                    | 11 |
| Spolupůsobení ve státních, všeobecně správních a b...                              | 11 |
| Daňové a katastrální záležitosti                                                   | 11 |
| Rejstřík korporativní                                                              | 12 |

# I. Dějiny původce archivního souboru

## Gemeindeamt Klein Semlovitz (Zámělíč, Poběžovice, Domažlice, Česko : 1850-1945)

CAM: 114179

úřad obecní a přenesené správy

Užití jména: úřední, němčina

Variantní označení: Gemeindeamt Klein-Semlowitz, užití: úřední, němčina  
Obecní úřad v Zámělič, užití: úřední, čeština; Státní okresní archiv Domažlice, fond Archiv obce Zámělíč, pozemností archy, kar 1.  
Obecní úřad Zámělíč, užití: úřední, čeština

### Vznik, vznik zřízením/založením: 1850

Poznámka ke vzniku: Císařský patent č. 170/1849 říšského zákoníku (dále jen ř. z.), provizorní zákon obecní = tzv. Stadionovo prozatímní obecní zřízení.

### Zánik, zánik zrušením/změnou: 1945

Poznámka k zániku: Ústavní dekret prezidenta republiky o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění č. 18/1944 Úředního věstníku československého ze dne 4. prosince 1944.

### Vztahy:

sídlo: Zámělíč (Poběžovice, Domažlice, Česko)

geografická působnost: Zámělíč (Poběžovice, Domažlice, Česko)

geografická působnost: Ohnišťovice (Poběžovice, Domažlice, Česko), od: 1850, do: 1875

### Dějiny

Obecní úřad Zámělíč vznikl jako úřad obecní samosprávy a přenesené státní správy na základě tzv. Stadionova prozatímního obecního zřízení (č. 170/1849 ř. z.). Obecní samospráva zavedená touto normou nahradila v někdejších poddanských vesnicích dosavadního představitele vrchnostenské správy, kterým byl rychtář. Nejnižší správní jednotkou v zemi se staly obce. Každé sídliště se muselo stát buď obcí, nebo součástí obce jako tzv. osada. Osadou obce Zámělíč byly v letech 1850–1875 Ohnišťovice, které se staly v roce 1875 samostatnou obcí. Obec Zámělíč náležela do politického okresu Horšovský Týn a soudního okresu Poběžovice.

Další podobu fungování obecní samosprávy ovlivnilo obecní zřízení a volební řád z roku 1864 (zákon č. 7/1864 z. z. č.), vydané na základě říšského rámcového zákona obecního č. 18/1862 ř. z. Působnost obcí se dělila na samostatnou (dle dosavadního názvosloví zavedeného tzv. Stadionovým prozatímním obecním zřízením – císařským patentem č. 170/1849 ř. z., čl. II a § 71, „působnost přirozená“), do které patřily například svobodné volby obecních zástupců, hospodaření s obecním majetkem, a přenesenou, kam náležely všeobecná vnitřní správa, záležitosti vojenské, berní či soudní.

Po vzniku Československé republiky proběhla další úprava obecní samosprávy prostřednictvím zákonů č. 75/1919 Sb., o řádu volení v obcích (později novelizován zákony č. 163/1920 Sb., kterým se mění § 3 zákona č. 75/1919 Sb. (řádu volení do obcí); č. 253/1922 Sb., kterým se mění řád volení v obcích; č. 122/1933 Sb., o změnách řádu volení v obcích; a č. 58/1935 Sb., kterým se mění a doplňují řády volení do poslanecké sněmovny, senátu, zemských a okresních zastupitelstev a do obcí), a č. 76/1919 Sb., novela k obecním zřízením. Obecní volby se konaly podle zásad všeobecného, rovného, přímého a tajného volebního práva. Dosavadní proporční volební cenzus, ve kterém byla váha hlasu určena množstvím v obci zaplacených přímých daní, byl zrušen. Volby probíhaly na základě vázaných kandidátních listin a dle zásad poměrného zastoupení.

Na základě mnichovské dohody došlo k zabránění pohraničních oblastí Československa, které pak byly součástí Německa v letech 1938–1945. V platnost na nich vstoupil

říšskoněmecký systém, čímž došlo k faktické likvidaci územní samosprávy spojené s odstraněním volitelnosti jejích orgánů, jakož i k vybudování nové správní sítě. Vznikla mimo jiné tzv. Říšská župa sudetská (německy Reichsgau Sudetenland) zákonem o členění sudetoněmeckých oblastí z 25. března 1939, § 1 (uveřejněno v: Reichsgesetzblatt, 1939. Teil I, Nr. 70, s. 745–746). Území této župy pak bylo rozděleno na venkovské a městské okresy (německy Landkreise a Stadtkreise). Jedním z nich byl i venkovský okres Horšovský Týn, jehož součástí byl mimo jiné i soudní okres Poběžovice, do něhož patřila obec Zámělč. Proto se výše uvedené změny týkaly i jí (nařízení o členění Říšské župy sudetské na městské a venkovské okresy z 29. dubna. 1939, čl. II, § 3, bod 3, uveřejněné ve: Verordnungsblatt für den Reichsgau Sudetenland, 1939, Nr. 2, s. 13–16.).

Dle sčítání obyvatel a domů docházelo v průběhu let 1890–1921 ke konstantnímu nárůstu počtu obyvatel, kdy se jejich počet zvýšil z 199 na 274. Počet domů v obci Zámělč sledoval podobný trend, kdy jejich počet vzrostl z 36 v roce 1890 na 45 v roce 1930.

Po ukončení druhé světové války převzala správu obce Místní správní komise Zámělč.

### **Vnitřní struktury korporace**

Fungování obecní samosprávy určilo nejdříve tzv. Stadionovo prozatímní obecní zřízení (č. 170/1849 ř. z.) a v Čechách poté obecní zřízení a volební řád z roku 1864 (č. 7/1864 z. z. č.) vydané na základě říšského rámcového zákona obecního z roku 1862 (č. 18/1862 ř. z.).

Hlavním orgánem obecní správy byl nejdříve obecní výbor, který ze svého středu volil obecní představenstvo složené z obecního představeného (starosty) a alespoň dvou radních. Dále výbor mohl volit obecní komise, které měly poradní funkci a dohlížely a kontrolovaly obecní podniky (císařský patent č. 170/1849 ř. z., §§ 27, 58, 92, 93; zákon č. 7/1864 z. z. č., část I, §§ 13, 15 a 41). Od roku 1919 se hlavním orgánem obecní správy stalo obecní zastupitelstvo (dříve obecní výbor), které ze svého středu volilo obecní radu (dříve obecní představenstvo) tvořenou starostou, náměstkem či dvěma náměstkami starosty a radními. Počet členů rady, počítaje v to i starostu a náměstka/náměstky, byl nyní stanoven na 1/3 počtu členů zastupitelstva (zákon č. 75/1919 Sb., § 9, předposlední odstavec, § 60). Zastupitelstvo rovněž volilo obecní komise, přičemž komise finanční a komise letopisecká byly nyní ze zákona povinné (zákon č. 76/1919 Sb., § 14; resp. zákon č. 80/1920 Sb., § 2). Obecní zastupitelstvo v Zámělči tvořilo od roku 1919 dvanáct členů, z toho počet členů rady včetně starosty a náměstka byl čtyři.

Po připojení československého pohraničí k Německé říši po 1. říjnu 1938 na základě mnichovské dohody byla na zabraných územích v období od 20. 11. 1938 do 31. 3. 1939 postupně nahrazena dosavadní obecní samospráva novými nevolenými orgány. Rovněž byl zaveden tzv. vůdcovský princip, který znamenal, že výkon obecní správy nyní prováděl v naprosté a výhradní odpovědnosti starosta s výjimkou záležitostí vyjmenovaných německým obecním řádem v § 33, ke kterým starosta potřeboval souhlas pověřence Národně socialistické německé dělnické strany (dále pověřenec NSDAP). Jako pomocníci starosty ve výkonu správy působili v obci přidělenci (německy Beigeordnete). Byli hierarchizováni podle pořadí (německy Reihenfolge), které bylo určeno dobou působení dané osoby ve funkci přidělence v obci. Starosta však aktuální pořadí mohl změnit. První přidělenec byl starostovým všeobecným zástupcem, a byl proto i takto označován – jako zástupce starosty (německy Stellvertreter des Bürgermeister). Ostatní přidělenci zastupovali starostu v jim svěřených oblastech správy. K dalším obecním funkcionářům patřili obecní radové (německy Gemeinderäte). Jejich úkolem bylo podávat samostatně a na vlastní odpovědnost svá mínění starostovi a dále zabezpečovat trvalý styk obecní správy s obyvateli a zajišťovat pochopení občanů pro opatření přijímaná starostou. Německý obecní řád vyjmenovával v § 55 oblasti, které musely být povinně předloženy k poradám mezi obecními radou a starostou. Porad se museli účastnit i přidělenci a v pravomoci starosty bylo určit, zda daná porada bude veřejná či neveřejná. Během jednání neprobíhalo hlasování. Jednotliví obecní radové pouze sdělili starostovi své názory a odlišná mínění musela být zapsána do protokolu. Obecní komise byly pro připojení českého pohraničí k Německu roku 1938 zrušeny. Do značné míry mohly být nahrazeny odbornými poradci (německy Beiräte), které jmenoval starosta pro určitý obor správy. Mohli jimi být obecní radové či jiní, věci znalí občané. Jejich rady se starostou, popř. s jedním z přidělců, byly neveřejné (zákon Německé říše z 30. 1. 1935, německý obecní řád, §§ 32–35, 41, 48, 51, 55–59). O zajištění souladu obecní správy s politikou nacistické strany se staral zmíněný pověřenec NSDAP. Jednalo se o stranický orgán, který v obci požíval značného vlivu především v souvislosti se jmenováním obecních funkcionářů. V roce 1940 bylo v obci šest obecních radů (Gemeinderäte) a starosta

(Bürgermeister) Josef Stahl. V roce 1941 v obci působil starosta Josef Stahl, zástupce starosty Andreas Maurer a dva přidělenci (Beigeordnete).

Doložení představitelů:

Josef Rieß (1923);

Josef Stahl (1939–1941).

### **Funkce korporace**

Evidence obecních příslušníků, společníků a přespolních, vystavování domovských listů;  
organizace voleb obecního zastupitelstva, sestavování voličských seznamů;  
vedení zápisů ze zasedání obecních orgánů a dalších dokladů organizační povahy;  
vedení účetní agendy;  
hospodaření podle rozpočtových pravidel, sledování výsledků rozpočtového hospodaření;  
evidence a údržba obecního majetku movitého i nemovitého;  
stavba a údržba obecních komunikací;  
boj proti epidemiím;  
spolupráce při organizaci očkování;  
dohled nad vnitřním pořádkem a bezpečností;  
dohled nad veřejnou mravností;  
péče o chudé, potlačování žebroty;  
péče o zajištění škol;  
organizace povolávání branců a záložníků na cvičení a při mobilizaci;  
spolupůsobení při ubytování vojska a organizaci vojenských přípravek;  
podíl na vybírání daně pozemkové, domovní, živnostenské i daně z příjmu a na vybírání přírůžek;  
provádění soupisu hospodářských zvířat;  
účast na akcích k ochraně rostlin proti škůdcům, chorobám a plevelům.

### **Normy - konstitutivní**

Císařský patent č. 170/1849 říšského zákoníku (dále ř. z.), provizorní zákon obecní (tzv. Stadionovo prozatímní obecní zřízení).

Guberniální dekret č. 86/1849 českého zemského zákoníku (dále z. z. č.), návod, jak se má zavést obecní zřízení (prováděcí předpis, mj. se vzorovými formuláři některých obecních písemností).

Výnos ministerstva vnitra č. 440/1849 ř. z., kterým se nařizuje, aby politické úřady okamžitě zastavily provádění prozatímního obecního zřízení a vyčkaly na ustavení nových politických úřadů (v realizaci prozatímního obecního zřízení mají pokračovat až nově založené okresní úřady).

Vyhláška českého zemského místodržitele č. 51/1850 z. z. č., poučení o obecním zřízení.

Nařízení ministra vnitra č. 116/1850 ř. z., kterým se vydávají některá vysvětlení a podrobnější ustanovení k prozatímnímu obecnímu zřízení.

Nařízení ministra vnitra č. 127/1850 ř. z., kterým se prozatímně stanoví census k nabytí sousedského práva v obcích.

Nařízení ministra spravedlnosti č. 256/1850 ř. z., kterým se po dohodě s ministrem vnitra vydává poučení pro obecní představené o svěřených jim soudních úředních řízeních.

Nařízení ministra vnitra č. 46/1854 ř. z., o setrvání dosavadních obecních zastupitelstev až do nabytí účinnosti nového obecního zákona.

Císařský patent č. 58/1859 ř. z., nové obecní zřízení (v platnost vstoupila pouze ustanovení o domovském právu).

Nařízení státního ministerstva č. 261/1860 ř. z., o provedení nových voleb do obecních zastupitelstev (vyhlášení obecních voleb po pádu neoabsolutismu).

Zákon č. 18/1862 ř. z., kterým se nastiňují základní ustanovení o úpravě obecní správy.

Zákon č. 7/1864 z. z. č., obecní zřízení pro království České a volební řád v obcích pro království České.

Zákon č. 20/1864 z. z. č., kterým se zavádí nový stavební řád platný pro království České (obsahuje povinnosti a pravomoci obecních orgánů - § 71, § 82nn).

Oznámení Českého zemského místodržitelství č. 21/1864 z. z. č., o několika tiskových chybách v novém obecním zřízení.

Oznámení Českého zemského místodržitelství č. 16/1866 z. z. č., o opravě § 87 nového obecního zřízení v českém textu.

Zákon č. 31/1868 z. z. č., kterým se mění § 1 volebního řádu v obcích království Českého.

Zákon č. 39/1868 z. z. č., kterým se mění § 87 obecního zřízení pro království České.

Zákon č. 44/1869 z. z. č., kterým se mění § 15 volebního řádu v obcích království Českého, vydaného dne 16. dubna 1864.

Zákon č. 45/1869 z. z. č., kterým se mění § 10 obecního zřízení.

Zákon č. 24/1873 z. z. č., kterým se zplnomocňují obce k zavedení daně ze psů.

Zákon č. 46/1874 z. z. č., kterým se přidává dodatek k § 89 obecního zřízení.  
Zákon č. 87/1874 z. z. č., kterým se mění §§ 3 a 94 obecního zřízení ze dne 16. dubna 1864 (o rozloučení a sloučení obcí; seznam obcí, jejichž rozloučení či sloučení bylo povoleno, zveřejní se v zemském zákoníku).  
Zákon č. 88/1874 z. z. č., kterým se mění zákon č. 39/1868 z. z. č., přesněji řečeno poslední odstavec § 87 obecního zřízení.  
Vyhláška českého zemského místodržitele č. 12/1876 z. z. č., jež se týká oddělení obcí v Čechách, kteráž v roce 1875 povolena byla, bod 23.  
Zákon č. 74/1880 z. z. č., jímž se vysvětlují a z části mění některá ustanovení obecního zřízení a volebního řádu v obcích č. 7/1864 z. z. č., a také zákona o okresním zastupitelstvu č. 27/1864 z. z. č., které se týkají započtení státních přírážek k přímým daním.  
Zákon č. 5/1889 z. z. č., kterým se vydává stavební řád pro království České, s výjimkou obcí, pro které platí stavební řád č. 40/1886 z. z. č. (obsahuje povinnosti a pravomoci obcí).  
Zákon č. 10/1889 z. z. č., týkající se povolování poplatků za výslovné přijetí do svazku domovského.  
Zákon č. 28/1889 z. z. č., kterým se mění §§ 42 a 87 obecního zřízení, přesněji řečeno zákon č. 39/1868 z. z. č. a zákon č. 88/1874 z. z. č.  
Zákon č. 59/1893 z. z. č., kterým se mění § 3 obecního zřízení ze dne 16. dubna 1864, změněný zákonem č. 87/1874 z. z. č., a § 4 téhož obecního zřízení.  
Zákon č. 60/1893 z. z. č., kterým se zrušuje zákon č. 46/1874 z. z. č. a připojuje se dodatek k § 89 obecního zřízení ze dne 16. dubna 1864.  
Zákon č. 43/1896 z. z. č., kterým se vkládá nový odstavec do § 89 obecního zřízení ze dne 16. dubna 1864 a do čl. I zákona z č. 60/1893 z. z. č.  
Zákon č. 40/1897 z. z. č., kterým pozbývá platnosti § 85 a mění se ustanovení §§ 2 a 97 obecního zřízení pro království České č. 7/1864 z. z. č.  
Zákon č. 97/1899 z. z. č., kterým se mění § 89 obecního zřízení pro království České č. 7/1864 z. z. č. i dodatky k tomuto ustanovení vydané.  
Zákon č. 12/1901 z. z. č., kterým se mění § 87 obecního zřízení pro království České č. 7/1864 z. z. č.  
Zákon č. 75/1919 Sb., kterým se vydává volební řád v obcích republiky Československé.  
Zákon č. 76/1919 Sb., kterým se mění a doplňují některá ustanovení dosavadních obecních zřízení a městských statutů v Československé republice (Novela k obecním zřízením).  
Zákon č. 80/1920 Sb., o pamětních knihách obecních (povinnost obcí založit a vést pamětní knihu obecní a k založení a vedení pamětní knihy zřídit komisi).  
Zákon č. 163/1920 Sb., kterým se mění § 3 zákona č. 75/1919 Sb. (řádu volení do obcí).  
Zákon č. 304/1920 Sb., kterým se zrušují ustanovení obecních zřízení a městských statutů o právu měšťanském.  
Vládní nařízení č. 211/1921 Sb., kterým se provádí zákon o pamětních knihách obecních.  
Zákon č. 329/1921 Sb., o přechodné úpravě finančního hospodářství obcí a měst s právem municipálním (tzv. I. finanční novela).  
Nařízení vlády č. 143/1922 Sb., k provedení zákona č. 329/1921 Sb., o přechodné úpravě finančního hospodářství obcí a měst s právem municipálním.  
Zákon č. 253/1922 Sb., kterým se mění řád volení v obcích.  
Zákon č. 77/1927 Sb., o nové úpravě finančního hospodářství svazků územní samosprávy (tzv. II. finanční novela, která mj. upravovala obecní přírážky k přímým daním a finanční přiděly obcím).  
Vládní nařízení č. 157/1927 Sb., kterým se provádí zákon č. 77/1927 Sb.  
Vyhláška ministra vnitra v dohodě s ministrem financí č. 170/1930 Sb., o aktuálním znění zákona o nové úpravě finančního hospodářství svazků územní samosprávy (tj. č. 77/1927 Sb.), po změnách podle zákona č. 169/1930 Sb. (tzv. III. finanční novely).  
Vládní nařízení č. 169/1932 Sb., o pamětních knihách obecních.  
Zákon č. 122/1933 Sb., změna volebního řádu v obcích (mj. prodloužení volebního období ze čtyř na šest let - čl. I., § 10; volbu starosty obce potvrzuje u obcí, jež jsou sídlem okresního úřadu, ministerstvo vnitra, u ostatních obcí zemský úřad - čl. I., § 63).  
Vyhláška ministra vnitra č. 123/1933 Sb., z 15. 7. 1933, o úplném znění zákona, kterým se vydává volební řád v obcích republiky Československé (č. 75/1919 Sb.).  
Zákon č. 58/1935 Sb., kterým se mění a doplňují řády volení do poslanecké sněmovny, senátu, zemských a okresních zastupitelstev a do obcí.  
Zákon č. 69/1935 Sb., o finančních opatřeních v oboru územní samosprávy (tzv. IV. finanční novela, která obsahovala úpravu zákonů č. 77/1927 Sb. /tzv. II. finanční novely/ a č. 169/1930 Sb. /tzv. III. finanční novely/).  
Zákon Německé říše z 30. 1. 1935, německý obecní řád (něm. Deutsche Gemeindeordnung), publikováno v: Reichsgesetzblatt. Teil I, Jahrgang 1935, s. 49-64.

Nařízení říšského ministra vnitra a říšského ministra financí z 10. listopadu 1938, o zavedení německého obecního řádu v sudetoněmeckých oblastech (tzv. Einführungsverordnung), publikováno v: Reichsgesetzblatt. Teil I, Jahrgang 1938, s. 1614–1618.

Nařízení o seznamu místních tříd pro sudetoněmecké oblasti ze 4. ledna 1939, publikováno v: Reichsgesetzblatt. Teil I, Jahrgang 1939, s. 27.

Oznámení místní třídy C v sudetoněmeckých oblastech ze 17. dubna 1939, publikováno ve: Verordnungsblatt für die sudetendeutschen Gebiete, 1939, Nr. 28, s. 712 (uvedeno, že ostatní místa patří do třídy D).

Ústavní dekret prezidenta republiky č. 18/1944 Úředního věstníku československého, o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění (republikováno v příloze vyhlášky ministerstva vnitra č. 43/1945 Sb.).

Vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů (zde mj. ustanovení o místních správních komisích – § 6).

### **Zdroje informací**

Státní okresní archiv Domažlice se sídlem v Horšovském Týně, Archiv obce Zámělí.

Das Sudetenbuch: Handbuch für den Reichsgau Sudetenland, 1940, 1. Jahrgang. Teplitz-Schönau: Wächter-Verlag, [1940].

Das Sudetenbuch: Handbuch für den Reichsgau Sudetenland, 1941, 2. Jahrgang. Teplitz-Schönau: Wächter-Verlag, [1941].

Historický lexikon obcí České republiky 1869–2005. I. díl, Počet obyvatel a domů podle obcí a částí obcí v letech 1869–2001 podle správního rozdělení České republiky k 1. 1. 2005. Praha: Český statistický úřad, 2006.

Historický lexikon obcí České republiky 1869–2005. II. díl, Abecední přehled obcí a částí obcí v letech 1869–2005. Praha: Český statistický úřad, 2006.

HLEDÍKOVÁ, Zdeňka – JANÁK, Jan – DOBEŠ, Jan. Dějiny správy v českých zemích: od počátků státu po současnost. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005.

KLIMENT, Josef. Obecní zřízení v Čechách, na Moravě a ve Slezsku: obec a její organizace, hospodářství, finance, policie, úřednictvo, knihovny, obecní volby, domovské věci, chudinství, zdravotnictví, katastr, lesy, spořitelny, zemská a okresní správa: autentické texty předpisů, výklad, judikatura nejvyšších soudů a nejdůležitější formuláře. V Praze: Právnické knihkupectví a nakladatelství V. Linhart, 1936.

MARTÍNEK, Zdeněk. Archiv obce: příspěvek k vymezení a charakteristice archivního fondu. Archivní časopis, 1999, roč. 49, zvláštní příloha.

MARTÍNEK, Zdeněk – POKORNÝ, Radek – ŠULC, Ivo. Metodika k archivnímu zpracování fondů typu "archiv obce". Praha: odbor archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra ČR, 2018 (Sborník archivních prací. Ročník LXVIII, supplementum č. 1/2018).

VRBATA, Jaroslav. Přehled vývoje veřejné správy v odtržených českých oblastech v letech 1938–1945. Sborník archivních prací, 1962, ročník XII, č. 2, s. 45–67.

## II. Dějiny archivního souboru

### Dějiny jednotky popisu:

Místo původního uložení dokumentů u původce se nepodařilo dohledat, ale písemnosti obecního úřadu se nejspíš nacházely u jednotlivých starostů či pokladních. Původce patrně neměl žádný spisový plán a archiválie nenesou stopy ukládacího systému.

### Přímý zdroj akvizice:

Archiv obce Zámělč tvoří archiválie, které byly Okresním archivem Domažlice nalezeny roku 2006 (č. přírůstku 38) při vyhledávání ve fondech archivů obcí.

## III. Archivní charakteristika archivního souboru

### Způsob uspořádání:

Písemnosti Obecního úřadu Zámělč byly téměř všechny ztraceny a do archivu se dostal pouhý zlomek původní registratury.

Vzhledem k tomu, že původce neměl spisový plán, bylo pro uspořádání archiválií použito umělé pořádací schéma uvedené v příloze č. 2 metodického pokynu č. 1/2017. Jednotky popisu jsou uloženy v sérii Spolupůsobení ve státních, všeobecně správních a bezpečnostních záležitostech, která obsahuje sérii nižší úrovně Daňové a katastrální záležitosti. Vzhledem k velice omezenému množství agendy Obecního úřadu Zámělč došlo k úpravě tohoto pořádacího schématu, a to v podobě vyřazení některých sérií nižší úrovně.

V průběhu pořádání bylo v parcelním protokolu nalezeno několik pozemnostních listů z let 1920–1944 (kar 1, poř. č. 5) a jeden situační plán obce z roku 1939 (map 1, poř. č. 6), v důsledku čehož došlo k úpravě časového rozsahu fondu.

V důsledku přemanimulování archivního fondu a užití většího kartonu došlo též ke změně metráže z 0,02 bm na 0,09 bm.

### Budoucí přírůstky:

Nepředpokládají se.

### Fyzický stav jednotky popisu a technické požadavky:

Poškozený hřbet: parcelní protokol (ukn 1, poř. č. 4).

### Charakter poškození:

jiné

### Pravidla zpracování:

Základní pravidla pro zpracování archiválií ver. 3.1. Vyšlo v Metodickém pokynu č. 4/2022 odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra.

Metodický pokyn ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek č. j. SOAP/006-0767/2010 z 12. 3. 2010.

Metodický pokyn č. 4/2019 archivní správy k archivnímu zpracování účetních materiál (č. j. MV-172323-1/AS-2019).

Metodický pokyn archivní správy č. 1/2017 k archivnímu zpracování fondu typu „Archiv obce“ (č. j. MV-35224-1/AS-2017).

## IV. Tematický popis a obsah archivního souboru

### Tematický popis:

Archivní fond Archiv obce Zámělč poskytuje torzovité informace k vývoji obce. Torzovitě dochovaný archivní fond Archiv obce Zámělč obsahuje archiválie z let 1917–1944 vzniklé z činnosti Obecního úřadu Zámělč. V archivním fondu se nachází jeden parcelní protokol (ukn 1, poř. č. 4), několik pozemkových listů (kar 1, poř. č. 5) a jeden situační plán obce z roku 1939 (map 1, poř. č. 6).

### Jazyk archivního souboru (v evidenci NAD):

čeština, němčina

### Počet zpřístupněných evidenčních jednotek:

| Evidenční jednotka | Počet | Datace    |
|--------------------|-------|-----------|
| úřední knihy       | 1     | 1917      |
| kartony            | 1     | 1920–1944 |
| mapy               | 1     | 1939      |

## V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení archivní pomůcky

### Informace o zpracování:

Archivní fond Archiv obce Zámělč uspořádala prostřednictvím softwarové aplikace ELZA (Elektronické zpracování archiválií) a archivní pomůcku sestavila Mgr. Lucie Kokaislová ve Státním okresním archivu Domažlice se sídlem v Horšovském Týně v roce 2024. Archivní fond nebyl předtím pořádan.

### Prameny a literatura:

viz Zdroje informací v I. kapitole

**Zpracovatel jednotky popisu:** Kokaislová, Lucie, Mgr. (působnost od 2018-)

**Datum popisu:** 7. února 2024

### **Seznam použitých zkratek**

|          |                                    |
|----------|------------------------------------|
| AO       | archiv obce                        |
| AS       | archivní správa                    |
| bm       | běžný metr                         |
| ELZA     | elektronické zpracování archiválií |
| kar      | karton                             |
| map      | mapa                               |
| NAD      | Národní archivní dědictví          |
| poř. č.  | pořadové číslo                     |
| ř. z.    | říšský zákoník                     |
| SOA      | státní oblastní archiv             |
| SOkA     | státní okresní archiv              |
| ukn      | úřední kniha                       |
| z. z. č. | zemský zákoník český               |

| Úrov. | Označení<br>Obsah                                                                    | Poř. č. | Ukládací číslo<br>Datace |
|-------|--------------------------------------------------------------------------------------|---------|--------------------------|
|       | 223101010/1681                                                                       | 1       |                          |
|       | <b>Archiv obce Zámělíč</b>                                                           |         |                          |
| 1     | 1                                                                                    | 2       |                          |
|       | <b>Spolupůsobení ve státních, všeobecně správních a bezpečnostních záležitostech</b> |         |                          |
| 2     | 1/1                                                                                  | 3       |                          |
|       | <b>Daňové a katastrální záležitosti</b>                                              |         |                          |
| 3     | 1/1//1                                                                               | 4       | ukn 1                    |
|       | Parcelní protokol                                                                    |         | 1917                     |
|       | fyzický stav jednotky popisu a technické požadavky: poškozený hřbet                  |         |                          |
|       | charakter poškození: jiné                                                            |         |                          |
| 3     | 1/1//2                                                                               | 5       | kar 1                    |
|       | Pozemnostní archy                                                                    |         | 1920-1944                |
| 3     | 1/1//3                                                                               | 6       | map 1                    |
|       | Situační plán obce                                                                   |         | 1939                     |
|       | souřadnice: GPS souřadnice uvedeny v elektronické formě pomůcky                      |         |                          |
|       | 1:2880; kresba (barevná), papír                                                      |         |                          |
|       | šířka: 930 mm, výška: 990 mm                                                         |         |                          |
|       | množství: 1 (kusy)                                                                   |         |                          |

# Rejstřík korporativní

Gemeindeamt Klein Semlovitz (Zámělč, Poběžovice, Domažlice, Česko : 1850-1945), úřad  
obecní a přenesené správy

1

**Název archivní pomůcky:** Archiv obce Zámělič

**Značka archivního souboru:** AO Zámělič

**Časové rozmezí archivní pomůcky:** 1917–1944

**Počet evidenčních jednotek zpřístupněných archivní pomůckou:** 3 (ukn, 1, 1917; kar, 1, 1920–1944; map, 1, 1939)

**Počet jednotek popisu, které lze na základě archivní pomůcky zpřístupnit:** 6

**Rozsah archivní pomůckou zpřístupněných archiválií:** 0,09 bm

**Stav archivní pomůckou zpřístupněných archiválií ke dni:** 7. února 2024

**Zpracovatel archivního souboru:** Mgr. Lucie Kokaislová

**Archivní pomůcku sestavil:** Mgr. Lucie Kokaislová

**Počet stran archivní pomůcky:** 13

**Archivní pomůcku schválil:** Mgr. Radka Kinkorová, 7. února 2024 (čj. SOAP/10-92/2024)